

Nr 119.

Godkänd av första kammaren den 2 april 1930.

Godkänd av andra kammaren den 2 april 1930.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till vissa nybyggnadsarbeten vid centralfängelset å Långholmen.

(Statsutskottets utlåtande nr 43.)

Till Konungen.

I den till riksdagen avlåtna, den 3 januari 1930 dagtecknade propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1930/1931 har Eders Kungl. Maj:t under andra huvudtiteln (punkt 23 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden nämnda dag) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till bestridande av kostnaderna för vissa nybyggnadsarbeten vid centralfängelset å Långholmen för budgetåret 1930/1931 beräkna ett extra reservationsanslag av 210,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 14 februari 1930 dagtecknad proposition, nr 120, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden samma dag, föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnaderna för vissa nybyggnadsarbeten vid centralfängelset å Långholmen i huvudsaklig överensstämmelse med av fängvårdsstyrelsen framlagt förslag för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag å 210,000 kronor.

Kostnaderna för ifrågavarande nybyggnadsarbeten, som avse uppförande av en sinnessjukavdelning vid centralfängelset å Långholmen, äro beräknade till 380,000 kronor, varav, såsom nämnts, 210,000 kronor äskats å nästkommande budgetårs riksstat.

Riksdagens vederbörande utskott har besökt centralfängelset å Långholmen samt tagit kännedom om förhållandena därstädes.

Med anledning av vad byggnadsstyrelsen anfört beträffande frågan om företagande inom centralfängelset av några mera omfattande eller dyrbara byggnads- eller ändringsarbeten, innan spörsmålet om fängelsets bibehållande å Långholmen blivit fullt utrett har riksdagen, i likhet med departementschefen, till behandling först upptagit frågan om lämpligheten av att överhuvud taget vidtaga kostsamma nybyggnader vid sagda fängelse.

Enligt vad byggnadsstyrelsen anfört, skulle den numera beslutade s. k. Västerbron, som avsåges bliva en starkt trafikerad samfärdsled genom staden, komma att dragas så nära intill fängelset och delvis i så högt läge i förhållande till fängelsegården, att det inom en jämförelsevis snar framtid kunde visa sig önskvärt att flytta fängelset.

I motsats härtill har fångvårdsstyrelsen, som, enligt vad propositionen utvisar, förut uttalat sig beträffande frågan om centralfängelsets å Långholmen förflyttning och därvid på anförda skäl (sid. 4—5 i statsrådsprotokollet) framhållit, att fängelset hade ett alldeles sällsynt gott läge, alltjämt hävdad den uppfattningen, att läget ur flera synpunkter vore fördelaktigt. Styrelsen har särskilt åberopat betydelsen av att rikets största fängelse vore så beläget, att en nära kontakt kunde upprätthållas mellan styrelsen och fängelseförvaltningen. Visserligen kunde ett utbytande av det nuvarande fängelset mot ett i alla avseenden modernt sådant å annan lämplig plats i Stockholms närhet stå i överensstämmelse med fångvårdens intressen, men en förflyttning av fängelset syntes med hänsyn till därav betingade högst betydande kostnader icke kunna ifrågakomma, så länge det nuvarande fängelset vore fullt användbart för sitt ändamål. Enligt styrelsens uppfattning hade de sedan år 1914 vidtagna moderniseringsåtgärderna vid fängelset — enligt vad propositionen utvisar, belöpande sig å en kostnad av i runt tal 1,000,000 kronor — åvägabragt, att detsamma i stort sett ännu många år borde kunna fylla skälliga krav på ett fängelse av ifrågavarande slag.

Vid sitt besök å fängelset har riksdagens vederbörande utskott ock kommit till den meningen, som fångvårdsstyrelsen sålunda hävdad och som ävenledes biträts av departementschefen. Utskottet har sålunda konstaterat, att fängelset alltjämt befinner sig i sådant skick, att detsamma ännu bör kunna under en avsevärd tid disponeras för sitt ändamål och riksdagen kan icke, i betraktande av de mycket stora kostnader, som ett nedläggande av fängelset och uppförande av ett nytt sådant komme att medföra för statsverket, finna, att något uppskov bör ske med utförande av de byggnadsarbeten, varom nu är fråga. I likhet med departementschefen har riksdagen ävenledes kommit till den uppfattningen, att trafiken å den föreslagna bron praktiskt taget ej kan inverka störande på fängelset eller att några särskilda åtgärder skola behöva vidtagas för att förhindra den å bron passerande allmänheten att iakttaga eller störande inverka på fångarna.

Vad angår det lämpligaste sättet för ordnande av den nu aktuella byggnadsfrågan vid fängelset, har riksdagen i likhet med departementschefen och fångvårdsstyrelsen ansett den mest tillfredsställande lösningen vara, att nya lokaler anordnas för sinnessjukavdelningen därstädes samt att arbetsdriften får övertaga de lokaler, som nu disponeras för sagda avdelning. Av de framlagda alternativen för ordnande av avdelningens i fråga uppförande har riksdagen ock lika med departementschefen och fångvårdsstyrelsen funnit alternativet med avdelningen förlagd till den s. k. Stengården söder om kronohäktesavdelningen äga bestämt företräde framför sinnessjukavdelningens

inrättande i nordöstra hörnet av det byggnadskomplex, där sistnämnda avdelning nu är inrymd.

De framlagda ritningarna och kostnadsberäkningarna, varav riksdagens vederbörande utskott tagit del, hava icke heller givit anledning till erinran. Med hänsyn till vad byggnadsstyrelsen i ärendet anført, förutsätter emellertid riksdagen att, så långt möjligt är, besparingar iakttagas vid arbetenas utförande.

Under återopande av det anförda får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen till bestridande av kostnaderna för vissa nybyggnadsarbeten vid centralfängelset å Långholmen i huvudsaklig överensstämmelse med av fångvårdsstyrelsen framlagt förslag beviljat ett anslag å 380,000 kronor samt därav för budgetåret 1930/1931 såsom extra reservationsanslag anvisat 210,000 kronor.

Stockholm den 2 april 1930.

Med undersåtlig vördnad.
